

การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับงาน
วิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ

นายอุดม ทะนันชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-651-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

116453493

A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS
CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS
UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY
PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN THE NORTHERN REGION

MR. UDOM TANUNCHAI

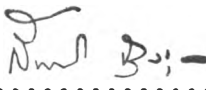
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1995
ISBN 974-631-651-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ

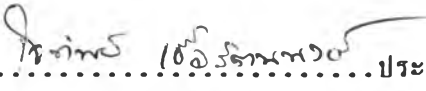
โดย นายอุดม ทะนันชัย
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

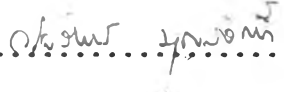

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อุดม ทะนันชัย : การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ (A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE NORTHERN REGION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 234 หน้า.
ISBN 974-631-651-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 798 ฉบับ ได้รับคืนโดยมีข้อมูลครบสมบูรณ์ 732 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.73 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากในด้าน นโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและ กำหนดวิสัยดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ และส่วนใหญ่มีความ ต้องการวิธีการพัฒนาตนเอง ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C642377 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
 KEY WORD: SELF-DEVELOPMENT / SUPERVISOR / SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF
 BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT

UDOM TANUNCHAI : A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF
 SUPERVISORS CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS
 UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER
 THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
 COMMISSION IN THE NORTHERN REGION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
 VALAIRAT BOONSWASDI 234 pp. ISBN 974-631-651-6

The purpose of this research was to study the content of self-development needs and methods of supervisors concerning lower secondary academic tasks in schools under the expansion of basic education opportunity project under the Jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission.

Seven hundred and ninety eight copies of questionnaires were distributed to the district and provincial primary education supervisors. Seven hundred and thirty two copies or 91.73 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

It is found that most of the district and provincial primary education supervisors expressed thire needs at the high level for purpose, policy and academic work procedure, curriculum and curriculum implementation, instruction, instruction aids, measurement and evaluation, school library, educational supervision, planning and work procedure, instructional promotion and academic in-service training. The self-development method which most supervisors expressed was a workshop.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....
 สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
 ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิติ..... *L. Tanunchai*.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *V. Boonswasdi*.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ทั้งนี้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนภาควิชาบริหารการศึกษา และอาจารย์ทุกท่านที่เคยอดรมสิ่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้เงินทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา และขอบคุณ คุณพ่อพรหม ทะนันชัย นางสาวอัจฉรา ทะนันชัย นายอรุณพล ทะนันชัย และน้อง ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษาจนสำเร็จด้วยดี

อุดม ทะนันชัย

สารบัญ

ญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	บ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
	คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
2	เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	นโยบายการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	11
	วัตถุประสงค์	11
	เป้าหมายการดำเนินงาน	11
	หลักเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน	13
	รูปแบบการจัดการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน	13
	การจัดการเรียนการสอน	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวคำเนนการ.....	16
บทบาทของศึกษานิตศกั	20
การพฒนาตนเอง.....	23
ขอข่าางานวิชาการ	31
งานหลักศูตรและการนำหลักศูตรไปใช้	35
งานการเรีนการสอน	47
งานสื่อการเรีนการสอน	61
งานวัดและประเมินผล	66
งานห้องสมุด	75
งานนิตศกการศีกษา	78
งานการวางแผนและกำหนดวธิ์คำเนนงาน	87
งานส่งเสริมการสอน	90
งานประชมทางวิชาการ	95
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	103
3 วิธืคำเนนการวิจัย	106
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	106
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108
การสร้างเครื่องมือ	108
การเก็บรวบรวมข้อมูล	109
การวิเคราะห์ข้อมูล	110
สภคิที่ใช้ในการวิจัย	111

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล 113
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์ 114
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการและวิถีการ พัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ 122
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 189
	สรุปผลการวิจัย 189
	อภิปรายผล 193
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 203
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 204
	บรรณานุกรม 205
	ภาคผนวก 205
	ประวัติผู้เขียน

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ของเป้าหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีชยม ศึกษาดอนตัน	18
2	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด เขตการศึกษา 7 และ 8	107
3	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	110
4	สถานภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	114
5	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ สำนัก งานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	124
6	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงาน ด้านวิชาการในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	133
7	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ..	137
8	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานการเรียนการสอน	143

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานสื่อการเรียนการสอน	149
10	ระดับความต้องการ และวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานวัดและประเมินผล	153
11	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานห้องสมุด	161
12	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา	165
13	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานวางแผนงานวิชาการและกำหนดวิธี ดำเนินงาน	171
14	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านงานส่งเสริมการสอน	176
15	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	184

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น	15
2	แสดงการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	69